

vidt dens Virkninger svare til vore Duffer og Forhaabninger derom; men i alt Fald maa jeg tillade mig at gjentage, at jeg ikke troer, at det foreliggende Lovforslag enten i Almindelighed eller navnlig for Frederiksbergs Vedkommende uden Skade kan ophoies til Lov, medmindre det undergaaer meget væsentlige Forandringer.

Hall: Jeg bad om Ordet, da den høitærede Indenrigsminister talte, ikke sidste, men næstsidste Gang, og da der nu er blevet talt saa meget siden den Tid, kunde jeg føle mig fristet til ganske at fraspalde Ordet, saa meget mere som jeg bestræbte mig for i mit første Foredrag at fremstille min Anskuelse af Forholdene med saa stor Udførlighed og Klarhed som muligt. Jeg troer, at det derfor kunde være rigtigt at overlade det til de ærede Medlemmer, som have hørt mit Foredrag, og til dem, som senere ville læse det, at sammenholde det med de Indvendinger, som bleye gjorte derimod fra den høitærede Indenrigsministers Side, og saa domme om, hvilken Vægt der maa tillægges min Anskuelse, og jeg skal derfor ogsaa indskrænke mig til nogle saa afvristte Bemærkninger i Anledning af et Par Uttringer, der fremkom fra den høitærede Indenrigsministers Side; jeg skal fatte mig saa kort som muligt. Naar jeg har sammenlignet Frederiksberg med Helsingør, Aalborg, Aarhus og Randers, for at vise det mærkelige Misforhold, der er tilstede med Hensyn til de Kræfter, som have til Disposition i Frederiksberg, og de Kræfter, der have til Disposition i de nævnte Kjøbstæder til Baretagelsen af Alt, hvad der vedrører de communale og justitielle Forretninger, saa har den høitærede Minister dertil bemærket, at jeg netop ogsaa havde valgt Kjøbstæder, som havde mange Kræfter til Disposition, som havde fire til fem Embedsmænd til Udførelsen af disse Forretninger, uden at disse Embedsmænd have store Landjurisdictioner ved Siden af, og at jeg paa den anden Side kunde have fundet en heel Deel Kjøbstæder, som ikke vare i dette heldige Tilfælde. Ja, det er ganske vist, men jeg troer dog, at den ærede Minister maa indrømme, at naar man vil sammenligne en Com-

mune som Frederiksberg, der, efter hvad der er oplyst i Landstinget, for Tiden har en Befolkning af 14,600 Indvaanere, med en anden Commune, saa er det ikke blot naturligt, men ogsaa billigt, at man som Sammenligningspunkt vælger — for ikke at tale om Odense, som maaskee endda er den eneste By, hvormed Frederiksberg kunde sammenlignes — Byer, som have 8—10,000 Indvaanere, og at det vilde være besynderligt at gaae dybere ned, til Byer med et ringere Indvaanerantal. Jeg troer saaledes, at den Sammenligning, jeg har anstillet, er berettiget. Naar den høitærede Indenrigsminister bemærkede, at der i og for sig ikke kunde være Noget at indvende imod i denne Lov at samle Frederiksberg med de 5 andre i Lovforslaget omtalte Communer, da man jo dog i Kjøbstadcommunalloven havde kunnet samle Byer af saa forskjellig Størrelse som f. Ex. Odense og Sorø, saa mener jeg dog, at der er en stor Forskjel tilstede i saa Henseende. Kjøbstæderne have nemlig udviklet sig historisk gennem Aarhundreder og med en vis Lighed i Udviklingen, og de ere derved — naturligtvis affeet fra Folketallet — komne hverandre meget nær. Dertil kommer den Omstændighed, at Kjøbstædernes Tal er meget større end de her omhandlede Communer, saa at der paa forskjellig Maade og tildeels umærkeligt er en naturlig Overgang fra den ene Kjøbstad til den anden. Der er ganske sikkert een By, som i Folkemængde kan sammenlignes med Frederiksberg, nemlig Odense, og der er paa den anden Side ogsaa Kjøbstæder, som kunne sammenlignes med Frederiksberg og Fogstor, hvad Folketallet angaaer. Foraaavidt er der altsaa en Lighed imellem Kjøbstæderne paa den ene Side og de her omhandlede Communer paa den anden Side; men der er — og deri fremtræder der en væsentlig Forskjellighed — hvad Kjøbstæderne angaaer, en heel Række af Communer, som successivt gaae over fra det Større til det Mindre, medens dette ikke er Tilfældet med de her omhandlede Communer. Det forekommer mig derfor, at det Naafaldende ligefuldt bliver tilbage ved dette Lovforslag, idet man nemlig fra en Commune med 14—15,000 Indvaanere springer over til 5 andre Communer, af hvilke neppe